

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання вченої ради

Українського державного університету залізничного
транспорту від 06 січня 2023 р. № 1

(В редакції після перегляду. Протокол засідання
вченої ради Українського державного університету
залізничного транспорту від 22 березня 2024 р. № 3)

Ввести в дію з 2024/2025 навчального року

Ректор університету:

Сергій ПАНЧЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПРОФЕСІЙНИЙ ПЕРЕКЛАД У ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ**

Рівень вищої освіти	другий
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035 «Філологія»

Харків 2024

ПРЕАМБУЛА

Законом України «Про вищу освіту» встановлено, що:

1) освітньо-професійна програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

2) стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-професійних програм (у стандартах магістра та доктора філософії);
- вимоги професійних стандартів (за їх наявності);

3) освітня програма повинна містити:

- перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти;

4) заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання. На основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік.

Освітньо-професійну програму «Професійний переклад у транспортній галузі»:

1) розроблено на основі Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 035 Філологія у галузі знань 03 Гуманітарні науки,

затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України 20.06.2019 р. № 871 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>)

робочою групою кафедри іноземних мов Українського державного університету залізничного транспорту у складі:

ДОНЕЦЬ
Світлана Михайлівна

доцент кафедри іноземних мов,
канд. філологічних наук,
керівник групи

МАЛИХІНА
Яна Анатоліївна

професорка, к.ю.н., д.пед.н.

САМОХІНА
Вікторія Опанасівна

професорка, доктор філологічних наук

залученням та врахуванням позицій та потреб таких стейкхолдерів:

КРАВЧЕНКО
Олеся Олексіївна

Голова органу студентського самоврядування ННЦГО

ІЛЬЄНКО
Олена Львівна

доктор пед.наук, канд. філол. наук.,
проф., завідувач кафедри ХНУМГ ім.
О.М. Бекетова

2) схвалено на засіданні кафедри іноземних мов від 12 лютого 2024 р. (протокол №7)

методичну експертизу здійснювали:

- методична комісія ННЦГО від 12 лютого 2024 р. (протокол № 7)

- вчена рада ННЦГО від 19 лютого 2024 р. (протокол № 3)

3) затверджено на засіданні вченої ради Українського державного університету залізничного транспорту від 22 березня 2024 р. (протокол №3)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРОФЕСІЙНИЙ ПЕРЕКЛАД У ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

1.1. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією: професійний перекладач у транспортній галузі
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр, спеціальність – Філологія, спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), освітня програма – «Професійний переклад у транспортній галузі».
Опис предметної області	Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є англійська в теоретичному та практичному, синхронному та діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах; література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаний з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Організація програми навчання в галузі германської філології «Професійний переклад у транспортній галузі» має на меті

	<p>підготувати висококваліфікованих спеціалістів, які зможуть вирішувати складні завдання та практичні проблеми, пов'язані з міжнародною комунікацією у сфері залізничного транспорту. Це досягається шляхом засвоєння універсальних знань, що базуються на фундаментальних теоріях та концепціях технічного перекладу, та розвитку загальних та професійних компетентностей, включаючи комунікативні, лінгвістичні і соціокультурні навички. Програма спрямована на інтеграцію знань з перекладу та вивчення специфіки термінології транспортної документації. Це робить її унікальною порівняно з іншими програмами в цій області, які частіше не орієнтовані на залізничний транспорт. Випускники отримують конкурентоспроможність на ринку праці завдяки розширенню можливостей працевлаштування в навчальних закладах, транспортних компаніях та перекладацьких бюро.</p> <p>Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
Кількість семестрів	3

1.2. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою: наявність освітнього ступеня бакалавра.

2. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	Обсяг освітньо-професійної програми магістра філології становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 43% спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
--	---

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>01 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>02 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>03 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>04 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>05 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>06 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>07 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>08 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>09 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	<p>01 Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>02 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>03 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>04 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>05 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>06 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p>

	07 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. 08 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
--	---

4. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

РН1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

РН2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

РН3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

РН4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісні та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

РН5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

РН6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

РН7 Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

РН8 Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

РН9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

РН10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

РН11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

РН12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

РН13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних

філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

PH14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

PH15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

PH16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

PH17 Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

5. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код навчальної дисципліни	Компонента освітньої програми (навчальна дисципліна, курсова робота, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Цикл дисциплін загальної підготовки			
Обов'язкові компоненти			
OK 01	Стратегії розвитку закладів вищої освіти в період повоєнного відновлення країни	3	залік
OK 02	Історія англійської літератури	3	іспит
OK 03	Академічна інтеграція	3	іспит
OK 04	Фізичне виховання*		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		9	
Цикл професійної підготовки			
Обов'язкові компоненти			
OK 05	Світова та українська література: тексти й контексти	6	іспит
OK 06	Теоретичне мовознавство. Системний устрій мови	6	іспит
OK 07	Актуальні проблеми лінгвістики: сучасні наукові напрямки	3	іспит
OK 08	Інформаційні технології при перекладі / Переклад міжнародної транспортної документації	6	залік
OK 09	Виробнича (перекладацька) практика	3	залік
OK 10	Виробнича (передипломна) практика	3	залік
OK 11	Випускна кваліфікаційна робота	15	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		42	
Цикл дисциплін загальної підготовки			
Вибіркові компоненти			
ВК 01	Дисципліна 1	3	залік/іспит
ВК 02	Дисципліна 2	3	залік/іспит
ВК 03	Дисципліна 3	3	залік/іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		9	
Цикл дисциплін професійної підготовки			
Вибіркові компоненти			
ВК 04	Дисципліна 4**	6	залік/іспит
ВК 05	Дисципліна 5**	6	залік/іспит
ВК 06	Дисципліна 6**	6	залік/іспит
ВК 07	Дисципліна 7**	6	залік/іспит
ВК 08	Дисципліна 8**	6	залік/іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		30	

* здійснюється у рамках спортивних секцій, гуртків, спеціальних груп тощо
** освітня компонента визначається за результатами вибору студентів відповідно до встановленого порядку

Зміст освітніх компонентів дозволяє отримати програмні компетентності віднесені до *soft skills*, які формуються за рахунок ОК циклу загальної підготовки та ОК професійної підготовки: *індивідуальні якості* (властивість приймати рішення та вирішувати проблеми, чітко ставити завдання та формувати цілі, позитивне мислення та оптимізм, орієнтація на отримувача послуг та кінцевий результат); *комунікаційні якості* (зрозуміло формулювати думки, дружнє спілкування та гарні манери, толерантно відноситися та взаємодіяти з різними типами людей, структурувати та модерувати зустрічі, вислуховувати та приймати до уваги на всі точки зору, відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо, готувати та робити якісні презентації, враховувати культурні й міжнаціональні особливості); *управлінські якості* (грати в команді, об'єднувати та мотивувати команду, навчати та розвивати членів команди, передбачати і запобігати ризикам, чітко планувати та керувати часом)

Логічна послідовність вивчення освітніх компонент визначається їх черговістю за початком вивчення (для освітніх компонент, які вивчаються протягом кількох семестрів початок вивчення освітніх компонент визначається першим семестром їх вивчення). Освітні компоненти наступної черги не можуть вивчатися до або одночасно з початком вивчення освітніх компонент попередньої черги.

Черговість вивчення освітніх компонент:

ОК першої черги – Стратегії розвитку закладів вищої освіти в період повоєнного відновлення країни, Історія англійської літератури, Інформаційні технології при перекладі / Переклад міжнародної транспортної документації та Світова українська література: тексти і контексти;

ОК другої черги – Виробнича (перекладацька) практика;

ОК третьої черги – Академічна інтеграція та Актуальні проблеми лінгвістики: сучасні наукові напрямки;

ОК четвертої черги – Виробнича (переддипломна) практика та Підготовка кваліфікаційної роботи та її захист.

Примітка: черговість вивчення інших освітніх компонент визначається навчальним планом.

6. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології (відповідно до обраної спеціалізації), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Українському державному університеті залізничного транспорту повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1. визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
2. здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
3. щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
4. забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково- педагогічних працівників;
5. забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
6. забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
7. забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступінь вищої освіти та кваліфікацію;
8. забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти.

Таблиця 2 - Матриця відповідності результатів навчання та освітніх компонент

Програмні результати навчання	Освітні компоненти									
	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11
PH01	+		+					+	+	
PH02				+			+	+	+	+
PH03	+						+	+	+	+
PH04	+		+					+	+	+
PH05			+					+	+	
PH06				+	+	+				
PH07		+			+	+				+
PH08		+		+		+				
PH09					+		+	+	+	+
PH10		+		+	+	+	+			
PH11				+	+	+				+
PH12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH13			+					+	+	+
PH14							+	+	+	
PH15				+	+	+				+
PH16							+	+	+	+
PH17						+				+

доцент кафедри
іноземних мов, канд.
філологічних наук,
керівник групи

Світлана ДОНЕЦЬ

професорка, к.ю.н.,
д.пед.н.,

Яна МАЛИХІНА

професорка, д. ф.н.

Вікторія Самохіна

Голова органу
студентського
самоврядування
ННЦГО

Олеся Кравченко